

Arvamuse esitamine magusa joogi maksu seaduse eelnõu 418 SE kohta

Lugupeetud Annely Akkermann!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Riigikogu rahanduskomisjoni võimaluse eest avaldada arvamust magusa joogi maksu seaduse eelnõu 418 SE kohta, millega maksustatakse magusaid jooke nende Eesti turul esmakordsel kättesaadavaks tegemisel. Kaubanduskoda esitas Riigikogule 15.04.2024 eelnõu kohta arvamuse koos Eesti Toiduainetööstuse Liidu, Eesti Karastusjookide Tootjate Liidu ning Eesti Kaupmeeste Liiduga ning toetame jätkuvalt nimetatud arvamuses välja toodud seisukohti. Järgnevalt rõhutame ning toome välja Kaubanduskoja hinnangul paar olulisemat probleemi:

1. Kaubanduskoja hinnangul on eelnõu mõjuanalüüs puudulik, kuna korrektset ei ole hinnatud maksutulu laekumise ulatust riigile ning maksu administreerimisega kaasnevad kulud võivad osutuda suureks ning vähendada seeläbi veelgi riigieelarvesse raha laekumist. Meie hinnangul ei laeku maksutulu riigi eelarvesse selles ulatuses nagu on planeeritud, kuna majanduslike mõjude analüüs põhineb hinnangul mitte Eesti turuandmetel ja iseärasustel põhineval mudelarvutusel, mis arvestaks viimaste aastate kogemustega, sh suurte aktsiisitõusude sisseviimisel. Loodetav maksutulu 25 miljonit eurot ei ole realistlik kalkulatsioonide aluseks võetud hinnaelastsuse -0,9 juures – arvestamata seejuures eelarve kogumaksulaekumist muutvaid muid negatiivseid mõjusid, mis tulenevad maksukohustuslaste vähenevast käibest nii müügi vähenemise tõttu, võimaliku piirikaubanduse taaselustumise tõttu. Lisaks on Kaubanduskoja hinnangul mõjuanalüüsis puudulik hinnang halduskoormusele. Maksu halduskoormus võib osutuda liiga kõrgeks ja kulukaks võrreldes kasuga riigieelarvele. Administratiivkulude puhul tuleb arvestada ka puuduva maksuarvestuse süsteemi arendamise ning haldamise püsikuludega. **Seega on Kaubanduskoja hinnangul eelnõu juurde kuuluv mõjuanalüüs puudulik ning see ei peegelda reaalselt riigile laekuvat maksutulu, kuna ebakorrektselt on hinnatud riigile kehtestava maksu tulemusel laekuvat maksutulu ning administratiivsed kulud maksu rakendamiseks võivad olla väga suured.**



EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

2. Magusa joogi maksu seaduse eelnõu puhul näeme, et eelnõus on ka mitmeid küsitavaid ning ebaselgeid punkte. Seega ei ole Kaubanduskoja hinnangul eelnõu käesoleval kujul piisaval hea kvaliteediga. Praegu ei ole näiteks piisavalt selge, millised joogid lähevad maksu alla ning millised mitte. Näiteks on arusaamatu, kas magustamata vee segamisel ilma suhkru- või muu magusainelisandita puu- ja koogiviljamahlaga saadud jook on üle 5g/100ml naturaalse suhkruisalduse puhul maksustatud või mitte. **Seega sisaldab eelnõu Kaubanduskoja hinnangul mitmeid olulisi puudusi, mis vajavad lahendamist.**

Kokkuvõtvalt on Kaubanduskoda seisukohal, et eelnõu menetlus tuleb peatada, kuna eelnõus esineb olulisi puudusi. Rõhutame, et kuna eelnõu planeeritav jõustumise aeg on 2026. aasta algus, siis on eelnõu peatamine võimalik, kuna eelnõu ei ole nii kiireloomuline ning seda ei pea kiirkorras vastu võtma. Meie hinnangul ei tohi eesmärk olla ebaselge ning küsitavusi sisaldava eelnõu kiire vastu võtmine.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Ireen Tarto ireen@koda.ee